

Debatt | Psykiatri

Norsk psykiatrisk forening er sårbar for å bli kuppet av et aktivistisk styre

Sigmund Karterud
Professor i psykiatri

Lytt til saken • 3 minutter

15 1

Styret i Norsk psykiatrisk forening legger seg flate for legemiddelindustrien, mener artikkelforfatteren. Illustrasjonsfoto: Gorm Kallestad / NTB

Det er faktisk litt pinlig å være vitne til at representanter fra egen fagtradisjon er i ferd med å banalisere debatten.

Publisert: 14.08.2023 | Oppdatert: 14.08.2023 23:59

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøreFå de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Medlemmer av styret i Norsk psykiatrisk forening har vært aktive i mediene det siste halvåret. De har kommet med en rekke utspill der de snakker om «psykiatrisk sykdom» og behov for medikamentell behandling. Sist i en kronikk i Aftenposten (11. august). Der ønsker de å bidra til at befolkningen får mindre «pilleskam»!

Felles for disse medieopplagene er at de sidestiller «psykiatriske sykdommer» med kroppslige sykdommer.

Artikkelen fortsetter under annonsen

Ifølge disse psykiaterne er det i prinsippet ikke noen forskjell på lungebetennelse og depresjon. Begge er «sykdommer». I artikkelen i Aftenposten understrekes dette poenget: «Det er viktig for oss å formidle at psykiatrisk sykdom er nettopp det: Sykdom som rammer mennesker urettferdig og tilfeldig.»

Dessverre er ikke verden slik.

Identitetskrise

Psykiske lidelser er ikke sykdommer på linje med kroppslige sykdommer. Mange fagprofesjoner krever i dag makt og myndighet i det som rettmessig heter psykisk helsevern, men som psykiatere gjerne kaller «psykiatrien».

Psykiaterne har lenge strevd med å finne sin plass i et moderne psykisk helsevern, særlig etter en formidabel økning av antallet psykologer.

Psykiske lidelser er ikke sykdommer på linje med kroppslige sykdommer

Det at psykiaternes fagforening nå går ut og roper at psykiske lidelser er «psykiatriske sykdommer», løser nok ikke deres problem med en moderne rolleforståelse.

Snarere forsterker det psykiaternes egen krise, som er en identitetskrise.

Legger seg flate for legemiddelindustrien

Når styret i Norsk psykiatrisk forening så kjekt løser problemet med psykiske lidelsers natur ved å erklære dem som psykiatriske sykdommer og legger seg flate for legemiddelindustrien, kortsletter de en kompleks debatt som vår sivilisasjon har strevd med i et par tusen år.

Artikkelen fortsetter under annonsen

Psykiske lidelser er ikke noe som «rammer mennesker urettferdig og tilfeldig». Tvert imot har det vært antatt i uminnelige tider at kropp og sjel og måten vi behandler hverandre på, henger sammen.

Vår litteraturarv har tematisert dette lenge for moderne vitenskap begynte å kartlegge detaljene i disse innflokke sammenhengene. Lærebøker i psykiatri formulerer det gjennom begrepet «biopsykososiale årsaksforhold».

Dessverre er det slikt at detaljene i biopsykososiale sammenhenger fortsatt er dårlig forstått.

Ordet biopsykososial har hatt en tendens til å være et ord for festtaler. Men det betyr ikke at fagfeltet har stått stille.

Litt pinlig

I læreboken «Personlighetspsykiatri» (2017) beskriver jeg og to andre forfattere ganske detaljert hvordan alternativet til en biologisk sykdomsmodell kan se ut.

Vi beskriver et samspill mellom evolusjonært betingede følelser, tilknytningens utfordringer og utviklingen av selvbevissthet og sosialiseringprosesser i familier, skoler og samfunnsliv.

Det er prosesser der mange fagdisipliner har viktige ting å si. Det er faktisk litt pinlig å være vitne til at representanter fra egen fagtradisjon er i ferd med å banalisere denne debatten.

Offentligheten bør vite at mange medlemmer av Norsk psykiatrisk forening har et annet syn enn det styret står for. Foreningen har imidlertid ikke noe forum for interne debatter, og den er derfor sårbar for å bli kuppet av et aktivistisk styre.

Vis kommentarer

Les videre

Kronikk 10. august

«Pilleskam» i psykiatrien bunner i gamle fordommer eller manglende kunnskap

Debatt 10. august

Mer forvirring om barn og sosiale medier

Debatt 10. august

Selvmoordsforebyggende tiltak rettet mot menn over 80 år bør få et større fokus

Debatt 29. juni

Ingen barn og unge skal stå i kriser alene. Men det var det som skjedde.

ANNONSE

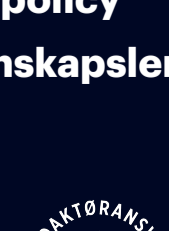
Mest lest akkurat nå

- 1** **Verden** | går 21:55
Ekspert på politisk vold er skremt av ny trend i USA
- 2** **Leder** | går 21:56
Det får være grenser for statlig arroganse overfor Oslo
- 3** **Bolig** | går 19:30
De ga nytt liv til atriumhuset: - Vi kalte hele huset for klosteret
- 4** **Verden** | går 19:40
Kristne voldtas og jages. Den indiske delstaten er nær borgerkrig.
- 5** **Historie** | 12. august
Den norske adelen ble avskaffet for over 200 år siden. Men sporene etter den er ikke borte.

Tilbake til forsiden

AftenpostenSjefredaktør og adm. direktør: Trine Eilertsen
Nyhetsredaktør: Tone Tveøy Strøm-Enderesen
Politisk redaktør: Kjetil B. Alstadheim
Kulturredaktør: Lillian Vambheim
Featureredaktør: Cecilie Asker
Debatredaktør: Erik Tornes
Utviklingsredaktør: Torik Hammersmark Winsnes
Redaktør avis og forlag: Audun Solberg

Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet. © Aftenposten. Aftenposten arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Aftenposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.

Aftenposten sentralbord: Tlf. 22 86 30 00 – Adresse: Akersgata 55, 0180 Oslo